
Lawaai

Wat is lawaai?

Wat zijn de gevolgen van werken in lawaai?

Welke beroepen hebben te maken met lawaai?

Wat zegt de wet?

Wat kunt u doen?

Wat is lawaai?

Van lawaai is sprake als het geluid harder is dan 80 dB(A). Vanaf 80 dB(A) is geluid namelijk schadelijk voor uw gehoor. De vuistregel is dat als u een meter bij iemand vandaan staat en u moet uw stem verheffen om elkaar te kunnen verstaan, dan is het geluid harder dan 80 dB(A). In de bouwnijverheid wordt veel gebruik gemaakt van machines en gereedschappen die lawaai maken.

Wat zijn de gevolgen van werken in lawaai?

Het belangrijkste gevolg van werken in lawaai is gehoorschade (lawaaidoofheid). Hoe lang het duurt voordat gehoorschade optreedt, hangt af van:

- het geluidniveau (hoe hard het geluid is) en
- hoe lang u in dat geluid moet werken.

De grens ligt op 80 dB(A). In een omgeving waar het geluid gedurende de hele dag onder de 80 dB(A) ligt, raakt het gehoor niet beschadigd. Als het geluid boven de 80 dB(A) komt, moet gehoorbescherming voorkomen dat het gehoor beschadigd raakt. Hierbij geldt dat hoe harder het geluid is, hoe sneller er gehoorschade ontstaat als de oren niet worden beschermd. Houd hierbij het volgende rijtje aan:

80 dB(A): 8 uur

83 dB(A): 4 uur

86 dB(A): 2 uur

89 dB(A): 1 uur

92 dB(A): half uur

95 dB(A): kwartier

U ziet hier dat iedere 3 dB(A) een halvering van de tijd geeft. Bij 80 dB(A) zal er na 8 uur gehoorschade optreden, bij 83 dB(A) al na 4 uur. U kunt dus maar heel kort werken bij hoge geluidsniveaus. Daarom moet u uw gehoorbescherming het liefst constant dragen.

Overigens gaat het lawaaidoof worden heel geleidelijk. Helaas is het tegen de tijd dat het duidelijk wordt eigenlijk al te laat. Lawaaidoofheid gaat nooit meer over. Andere gevolgen van werken in lawaai zijn onder andere: neerslachtigheid, slapeloosheid, irritaties, concentratieproblemen, vermoeidheid, en hoofdpijn.

Welke beroepen hebben te maken met lawaai?

Bijna alle beroepen in de bouwnijverheid hebben te maken met lawaai. Want zijn het niet de machines die lawaai maken, dan zijn het wel de radio's. In onderstaande tabel staan de gemiddelde geluidniveaus waaraan werknemers in de bouw worden blootgesteld.

Beroep	Geluidniveau in dB(A)
Blokkensteller	94-110
Koppensneller	95-108
Metaalbewerker	92-98
Monteur onderhoud machines	90-95
Steigerbouwer	80-90
Straatmaker	86-93
Tegelzetter	87-91
Timmerman/metselaar	87-92
Uitvoerder	84-89
Vloerenlegger	80-90
Wegmarkeerder	88-93

Wat zegt de wet?

In de Arbowet en het Arbobesluit zijn grenswaarden voor geluid vastgesteld om u als werknemer te beschermen. Zie hiervoor het Arbobesluit, afdeling 3 van hoofdstuk 6, artikelen 6.6 t/m 6.11 (zie de website van het [ArboPortaal](#)). Uw werkgever is verplicht te meten hoeveel dB(A) bij de verschillende werkzaamheden vrijkomt. Hij moet ervoor zorgen dat dit onderdeel uitmaakt van de risico-inventarisatie en –evaluatie.

Boven **80 dB(A)** moet uw werkgever u voorlichten en zorgen dat u over de juiste gehoorbescherming beschikt. Daarbij moet hij u in de gelegenheid stellen om tenminste eens in de vier jaar een medisch onderzoek (PAGO) te ondergaan waarbij uw gehoor wordt getest. U wordt voor het PAGO automatisch uitgenodigd door de arbodienst waarbij uw bedrijf is aangesloten.

Boven de **85 dB(A)** moet uw werkgever maatregelen nemen om het geluidniveau te verlagen tot onder de 85 dB(A). De plaatsen waar dit niet lukt, moet hij markeren. U bent in die gemarkeerde gebieden verplicht uw gehoorbescherming te dragen.

Let op:

De arbeidsinspectie kan zowel u als uw werkgever een boete geven als bovenstaande regels niet worden nageleefd.

Wat kunt u doen?

Om te voorkomen dat u lawaaidoof wordt, kunt u het volgende doen:

1. blijf zo veel mogelijk uit de buurt van het lawaai;
2. vraag uw werkgever om geluiddempende maatregelen te nemen (bijvoorbeeld door omkastingen te plaatsen of door geluiddempende materialen toe te passen);
3. houd omkastingen en afschermingen bij machines dicht en laat dempers op gereedschap zitten;
4. houd de cabinedeur en -ramen gesloten zodat lawaai van buiten niet naar binnen komt. Controleer bovendien regelmatig de afdichtingen van openingen en kieren in de cabine zodat hij goed geïsoleerd blijft;
5. zet machines en compressoren uit als u ze niet gebruikt;
6. werk met een zo laag mogelijk vermogen;
7. rijd rustig, trek niet te hard op om daarna meteen weer te remmen. Dit veroorzaakt onnodig veel lawaai;
8. zorg voor goed onderhoud van machines en gereedschap zodat er geen onderdelen gaan rammelen;
9. klem werkstukken vast zodat ze niet gaan trillen (veroorzaakt ook weer lawaai);
10. leg gereedschap en materialen neer in plaats van ze op de grond te gooien;
11. zet de radio niet te hard (het is beter vier radio's verdeeld over de werkplek tegelijkertijd zacht aan te zetten dan één radio op een centrale plek keihard);
12. draag gehoorbescherming, houd deze schoon en bewaar ze stofvrij.